Indonesische Documentatie Dienst

VAN

A. N. P.-ANETA

's-GRAVENHAGE

's-Gravenhage, 6 December 1954

Serie IX No. 47

INHOUDSOPGAVE:

Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties (1) Engeland India Sowjet-groep Columbia	Pag.	626-628
Rede van premier Ali Sastroamidjojo	"	628-630
Opbouw in Atjeh	"	630-631
Conferentie Masjmi-West Java in Semarang	"	631-632
Terreur	"	632
Economische betrekkingen met het buitenland	"	633
Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties (2) Polen - Griekenland - Tsjecho-Slowakije Birma - Afghanistan - Liberia - Nieuw Zeeland Yemen - Peru - El Salvador	"	634-637
Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties (3) Ecuador - Wit-Rusland - Pakistan Syrie - Thailand - Frankrijk - Sowjet-Unie Mexico - Indonesie - Australie - Iraq	"	638-640
Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties (4) Zuid-Slavie - Brazilie - Bolivia - Agypte - Argentinie Dominicaanse Republiek - Libanon - Saoedi Arabie Philippijnen - India - Nederland	"	641-644
Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties(5) Nieuwe resolutie ingediend Nederland-Zuid-Afrika - Engeland - Griekenland Acht landen-resolutie aanvaard	"	645-648
Parlementair weekoverzicht	"	649-650
Binnenlands weekoverzicht	"	650
Financieel/economisch weekoverzicht	"	651 - 652

Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties

Engeland tegen Indonesische aanspraken
India steunt Indonesia

NEW YORK, 25 November (Reuter) - Engeland heeft heden, Donderdag, bij de hervatting van de besprekingen in de politieke commissie der Verenigde Naties inzake de kwestie-Nieuw-Guinea, zich tegen de Indonesische aanspraken op Westelijk Nieuw-Guinea uitgesproken.

India steunde het Indonesische standpunt ten volle.

De Britse afgevaardigde, Anthony Nutting, verklaarde, dat Engeland zou stemmen tegen de Indonesische resolutie, waarin de Verenigde Naties ondermeer verzocht wordt, er op aan te dringen de onderhandelingen te hervatten om spoedig tot een overeenkomst inzake de politieke status van West-Irian te komen.

Anthony Nutting zeide, dat een debat over deze kwestie geen enkel nut zou hebben.

Een beroep op anti-koloniaal sentiment zou alleen maar de betrekkingen slechter kunnen maken en zou niet kunnen bijdragen tot een vermindering van spanning.

"Aanvaarding van de resolutie zal de bevolking van Nieuw-Guinea niet gelukkiger, welvarender of gezonder maken".

"Het zal noch de bevolking, noch het vraagstuk-West-Guinea ten goede komen. Daarentegen zou het een en ander gemakkelijk kunnen schaden".

"Wij kunnen niet aannemen, dat dit de bedoeling van de Indonesische regering is. Het zou echter zeer wel het gevolg van hun actie kunnen zijn".

"Om deze redenen verleent mijn regering haar grootst mogelijke steun aan Nederland door aan te dringen op verwerping van de resolutie. Wij zullen zeer zeker tegen stemmen, aannemende, dat wij daardoor niet alleen het Handvest, doch ook de belangen en het welzijn van de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea steunen".

Nutting zeide, dat, afgezien van de "onbeduidendheid" van het debat, Engeland bezorgd was over de bevoegdheid van de algemene vergadering om deze kwestie te bespreken.

Betoogd zou kunnen worden, dat, nu Indonesië zijn onafhankelijkheid door een internationale overeenkomst heeft gekregen, de kwestie misschien niet een binnenlandse aangelegenheid zou zijn, doch er zou twijfel blijven bestaan.

Zelfs indien er een internationaal verdrag bestond, dan waren de Verenigde Naties nog niet het juiste orgaan om op te treden als een tribunaal, dat moet zeggen, hoe het verdrag moet worden opgevat, aldus de Britse afgevaardigde.

De Britse afgevaardigde vervolgde: Gezegd zou kunnen worden, dat het Internationale Gerechtshof het tribunaal zou moeten zijn, doch in 1951 weigerde Indonesië toe te stemmen de kwestie aan het hof voor te leggen, omdat het volgens Indonesië een kwestie van politieke en niet van juridische aard was.

De Indonesische regering scheen daaromhet standpunt in te nemen, dat er geen werkelijk rechtsgeschil was.

Indien

"Indien dat zo is, dan is het zeker geheel verkeerd, te pogen van de algemene vergadering thans gebruik te maken, teneinde politieke druk op de Nederlandse regering te doen uitoefenen tot het aanvaarden van het Indonesische standpunt".

De Britse afgevaardigde concludeerde, dat er "geen enkele grond bestond voor overdracht van Westelijk Nieuw-Guinea door Nederland aan Indonesië". Engeland meende, dat de Nederlandse souvereiniteit over het gebied ongewijzigd moest blijven.

De Indonesische regering stelde, dat, zolang, volgens Indonesische opvatting, dit "overblijfsel van Nederlands koloniaal bestuur" bleef bestaan, er een latente bedreiging voor vrede en veiligheid zou blijven. Dit was een zeer overdreven standpunt, dat niet geschraagd werd door geldige bewijzen, zo zeide hij.

De beschuldigingen, dat Nederland een ten achtergebleven bevolking exploiteerde, zijn niet gebaseerd op een ernstig onderzoek. De Nederlandse rapporten over het gebied aan de Verenigde Naties waren in harde realiteit het duidelijke bewijs van de voortdurende strijd van het Nederlandse gouvernement tegen armoede en ziekte.

Dit primitieve gebied moet onder de rechtmatige souvereiniteit van Nederland blijven, aldus Anthony Nutting.

India aan het woord

De vertegenwoordiger van India, D.K.Boroeah, verklaarde:

"Het is de weloverwogen mening van mijn delegatie, dat de bevolking van West-Irian er veel beter aan toe zal zijn als mede-burgers, met gelijke rechten in de Republiek Indonesië dan als onderdanen van eenkoloniale mogendheid".

"Het politieke klimaat van Zuid-Oost-Azië wordt in ongunstige zin aangetast door het voortduren van de impasse".

"Daarom ligt de verantwoordelijkheid bij deze organisatie om haar wijsheid aan te wenden, teneinde een vreedzame regeling van de kwestie tot stand te brengen. Enig uitstel bij oplossen van het vraagstuk moet wederzijdse vijandelijkheid en bitterheid scheppen".

Hij wierp vervolgens juridische argumenten op en zeide, dat Nederland had verklaard, dat het Handvest de algemene vergadering/aanbevelingen inzake deze aangelegenheid te doen, omdat het Indonesische vraagstuk nog op de agenda van de Veiligheidsraad voorkwam. De gedelegeerde van India verzekerde, dat "de Indonesische kwestie, die in 1947 op verzoek van de regeringen van Australië en Indiaop de agenda van de raad was geplaatst, "niet langer bestond". /verbood

"Deze kwestie hield op te bestaan, toen voor de toestand, die onder de aandacht van de Veiligheidsraad was gebracht, een regeling was getroffen".

De vergadering was bevoegd passende aanbevelingen te doen. De afgevaardigde verklaarde voorts, dat de verklaring, volgens welke de zaak onder zeggenschap van Nederland viel "duidelijk onjuist" was.

Omtrent de verklaringen van Nederland en Australië, die zich afvroegen of overdracht van souvereiniteit zou bijdragen tot het welzijn van de bevolking, stelde afgevaardigde Boroeah de vraag:"Is het een ernstige bewering, dat aan Nederland, omdat het langer dan een eeuw gefaald heeft, iets te doen om de primitieve bevolking van West-Irian uit haar verschrikkelijke toestand op te heffen, thans de verantwoordelijkheid moet worden toevertrouwd om "snelle vooruitgang" te boeken bij de ontwikkeling van de bevolking van West-Irian"?

Hij voegde hieraan toe, dat hij dit niet zei om blaam te werpen op de Nederlandse regering of het Nederlandse volk voor hun falen: "Wij weten wel, dat kolonialisme een dode last is".

"Mijn delegatie meent, dat het niet slechts oneerlijk tegenover de bevolking van Indonesië en West-Irian, doch ook tegenover de bevolking van Nederland is, hen aan te moedigen deze zware last te dragen".

Boroeah zeide, dat betoogd was, dat de bewoners van Nieuw-Guinea ethnisch en op het gebied van cultuur, geschiedenis en godsdienst in hoge mate verschilden van de volken van Indonesië.

"Natuurlijk zijn er zeer weinig landen, die kunnen bogen op eenheid van ras, terwijl vele andere zich kunnen beroepen op het vreedzaam en harmonieus naast elkaar bestaan van verschillende ethnische en taalkundige groepen binnen hun onderscheiden gebieden".

Baroeah zeide, dat de "wijze matiging" in de Indonesische redevoering en resolutie "niemand zou doen geloven, dat de banden tussen Indonesië en West-Irian alles behalve sterk waren, gebaseerd als zij waren op een oude en nauwe geschiedkundige, aardrijkskundige en menselijke verbondenheid".

Steun Sowjet-groep practisch zeker

Uit de woorden van de Ukrainse afgevaardigde, L.F. Palamareiuk, bleek, dat steun van de Sowjet-groep voor het Indonesische standpunt practisch verzekerd is.

Hij zeide, dat zolang het vraagstuk-West-Irian niet opgelost bleef, dit een "verborgen bedreiging" voor de vrede en veiligheid in het betrokken deel van de wereld zou vormen.

"Het is nog niet zo lang geleden, dat Indonesië nationale onafhankelijkheid verkreeg, doch een deel van het Indonesische grondgebied-West-Irian-blijft nog onder koloniale overheersing van Nederland, ondanks het feit, dat dit gebied een onscheidbaar en integraal deel van Indonesië vormt".

De algemene vergadering moet een oplossing van het vraagstuk vinden en de Indonesische resolutie zou een practische stap in die richting zijn.

Columbia tegen resolutie

De Columbiaanse afgevaardigde Edmunde de Holto Castello, zeide, dat hij 'gedwongen' zou zijn tegen de Indonesische resolutie te stemmen, niet, omdat Columbia enige juridische bedenkingen koesterde, doch, omdat een deel van de resolutie de algemene vergadering het recht gaf internationale overeenkomsten te herzien en zijn land altijd daartegen was geweest.

Hij kon niet inzien, hoe een gebied onder de souvereiniteit van een andere staat zou kunnen worden gesteld, enkel, omdat het gebied in ontwikkeling achter stond, en zonder dat de betrokken bevolking in staat was haar eigen wensen tot uitdrukking te brengen.

Bijeenkomst verdaagd tot Vrijdagmiddag

Vervolgens werd de bijeenkomst van de politieke commissie verdaagd tot Vrijdagmiddag 16.30 uur Nederlandse tijd.

Rede van premier Ali Sastroamidjojo

DJAKARTA, 22 November (P.I.Aneta) - De eerste minister mr Ali Sastroamidjojo heeft Maandagavond voor de R.R.I. een radiorede gehouden waarin hij deherschikking van het kabinet en de te houden algemene verkiezingen behandelde. De eerste minister begon met te zeggen, dat "wij in de laatste weken een politieke opwinding hebben meegemaakt, waarvan het doel was een kabinetscrisis van binnen uit te bewerkstelligen, i.c. het kabinet tot aftreden te dwingen door de houding of activiteiten van een van de regeringspartijen". Deze moeilijkheden zijn nu overwonnen.

Dit resultaat is mogelijk gemaakt dankzij het beleidvolle inzicht, dat de regeringspartijen, die in de herschikkingscommissie, waarvan ik voorzitter was, waren vertegenwoordigd, hebben getoond. De samenwerking in deze commissie en de staatsmanwijsheid van de regeringspartijen hebben tenslotte, als basis en leiddraad gediend voor de verbetering van het kabinet.

De verbetering is bereikt door het herschikken van de verscheidene portefeuilles die ten gevolge van het aftreden van de betrokken ministers, vacant waren gekomen.

De herschikking van het kabinet heeft geresulteerd in de volgende samenstelling van hetkabinet:

Mr Ali Sastroamidjojo	eerste minister	PNI
Zainul Arifin	vice-premier	NU
Mr Sunario	buitenlandse zaken	PNI
Mr Soenarjo	binnenlandse zaken	NU
Mr Iwa Kusumasumantri	defensie	Progresip
Mr Djody Gondokusumo	justitie	PRN
Dr F.L. Tobing	voorlichting	SKI
Dr Ong Eng Die	financiën	PNI
R.Sadjarwo	landbouw	BTI
Prof.ir Roosseeno	economische zaken	KSP
Prof.S.M.Abidin	arbeid	Partai Buruh
Mr Muh.Yamin	opvoeding, onderwijs en cultuur	partijloos
Kiai Hadji Masjkur	godsdienstzaken	NU
Dr A.K.Gani	verbindingen	PNI
Mohd.Hassan	openbare werken en energie	PSII
Dr Lie Kiat Teng	gezondheid	PSII
I.G.G.Raka	agraria	PRN
R.P.Suroso	sociale zaken	Parindra
H.Siradjuddin Abbas	staatswelzijn	Perti

Uitgezonderd mr Soenarjo van de NU, die zich op het ogenblik in Montevideo bevindt om Indonesië op de conferentie van de Unesco te vertegenwoordigen, zijn alle nieuwe ministers geinstalleerd en heeft de president hen de eed afgenomen overeenkomstig artikel 51 lid 5 van de voorlopige grondwet. De portefeuille van eerste vice-premier blijft vacant.

Premier Ali verklaardeverder, dat het kabinet in functie blijft en zal blijven vasthouden aan zijn politiek program, dat door het prlement is goedgekeurd.

Dit zijn de punten waarover de regeringspartijen volledige overeenstemming hebben bereikt, aldus premier Ali.

Voorts verklaarde hij, dat de 5 grondtrekken van de financiële en economische politiek niet gewijzigd zullen worden, noch die van de binnen- en buitenlandse politiek.

Sprekende over de binnenlandse politiek, vestigde premier Ali de aandacht op de verwęzenlijking van de algemene verkiezingen, die hij het belangrijkste probleem noemde voor land en volk, daar deze zoals hij reeds verscheidene keren heeft gezegd, de enige democratische weg is, die ons nader kan brengen tot de door allen begeerde vrede en politieke stabiliteit in ons land. En een stabiele politieke situatie is een eerste vereiste voor een concrete opbouw en tot ontwikkeling brengen van ons land.

Voor de opbouw is echter een goede organisatie nodig. Kunnen wij dit alles bereiken, wanneer onze aandacht afgeleid wordt door andere problemen, zoals tot dusver het geval is geweest? Zouden wij terwijl wij nog bezig zijn met het zoeken naar een oplossing voor de politieke controversen die spanningen veroorzaken, daar naast ook onze aandacht kunnen concentreren op de verwezenlijking van ons opbouwstreven ten einde inhoud te kunnen geven aan de verkregen onafhankelijkheid?, aldus premier Ali verder.

Natuurlijk

Natuurlijk zou men zich van deze vragen kunnen vrijmaken door ze bevestigend te beantwoorden. Doch wat het resultaat hiervan zou zijn, kan het Indonesische volk zelf het best beoordelen, het Indonesische volk, dat reeds eerder ondervonden en geleden heeft onder dezelfde ongunstige omstandigheden, die thans heersen.

De regering is derhalve vastbesloten om de verwezenlijking van de algemene verkiezingen te bewerkstelligen om het volk langs democratische weg in de gelegenheid te stellen overeenkomstig zijn politieke overtuigingen zijn keuze te doen waardoor er in Indonesië een stabiele politieke situatie zou komen, waardoor het mogelijk zal zijn om de in het land aanwezige krachten te mobiliseren en de opbouwwerkzaamheden in de meest vruchtafwerpende sfeer van samenwerking te doen geschieden.

De buitenlandse politiek behandelende bracht hij als eerste punt naar voren de nationale claim op West-Irian, t.a.v. welke hij zeide te geloven, dat de regering en de partijen van de oppositie hetzelfde standpunt innemen, hetgeen hij vanzelfsprekend acht, aangezien het probleem West-Irian een nationaal probleem is, een probleem, dat het gehele Indonesische volk aangaat.

Voorts zeide premier Ali, dat de activiteiten van de Indonesische delegatie bij de V.N. gebaseerd zijn op de strategie en politiek van de regering, en dat de positie die zij in het internationaal forum inneemt afhangt van de positie van de Indonesische regering thuis.

Dit is de reden waarom elke poging om de positie van de regering te verzwakken, vanzelfsprekend een verzwakking betekent van de positie van de delegatie in de V.N., vooral nu zij op het ogenblik in een moeilijk en opwindend debat is gewikkeld. Een dergelijke politieke actie is derhalve in het nadeel van het nationaal belang met betrekking tot het probleem West-Irian.

Premier Ali Sastroamidjojo noemde vervolgens als een ander belangrijk probleem in de buitenlandse politiek de poging om de Afro-Aziatische conferentie, waarvoor Indonesië het initiatief heeft genomen toen de premiers van Ceylon, Birma, India, Pakistan en Indonesië te Colombo op een conferentie bijeenkwamen, in Indonesië te doen plaats vinden.

Dit initiatief schijnt warm te zijn ontvangen door vele Afro-Aziatische landen, terwijl ook andere landen zowel van het Westelijk als van het Oöstelijk blok hiervoor een grote belangstelling tonen.

De voorbereidingen zijn thans zo ver, dat de vijf premiers 28 December weer in Bogor bijeen zullen komen op een informele conferentie ter bespreking van de verdere verwezenlijking van de voorgenomen Afro-Aziatische conferentie.

Het zal de eerste keer zijn in onze geschiedenis, dat vier premiers van buurlanden met welke wij vriendschappelijke betrekkingen onderhouden Indonesië met een bezoek vereren om met hun Indonesische ambtgenoot besprekingen te voeren over constructieve pogingen met betrekking tot internationale aangelegenheden, die naar wij hopen, een waardevolle bijdrage zullen vormen voor de wereldvrede.

Dit initiatief en streven van Indonesië heeft een gunstige ontvangst gehad en de voorbereidingen hiervoor kunnen vlot verlopen, omdat zowel de regering als het volk deze steunen. Hetzelfde kan worden gezegd van de gevolgde politiek in zowel het binnen- als het buitenland.

Tot slot bracht premier Ali namens de regering zijn dank uit aan het volk, dat via honderden telegrammen uit alle uithoeken van Indonesië aan de regering zijn steun en trouw heeft betuigd. Deze sterke steun van het volk, aldus eindigde premier Ali Sastroamidjojo zijn rede, versterkt het vertrouwen van de regering in de verdere uitvoering van haar taak voor het welzijn vanland en volk.

Opbouw in Atjeh

DJAKARTA, 19 November (P.I.Aneta) - In een onderhoud met P.I.Aneta verklaarde de resident van Atjeh, A.Razak, die op het ogenblik te Djakarta vertoeft, dat thans in Atjeh vuurcontacten tussen benden opstandelingen en de machtsapparaten weinig meer voorkomen. In de laatste tijd vermijden de benden zelfs angstvallig vuurcontacten: zij leggen zich nu nog slechts toe op roof, ontvoeringen en moorden op personen die de regering trouw blijven, doch zij durven dit nog alleen te doen in streken die ver zijn gelegen van het operatiegebied van de machtsapparaten.

Voor het herstel en de handhaving van de veiligheid heeft men echter met grote financiële moeilijkheden te kampen, zodat niet voldoende expedities kunnen worden uitgerust en uitgezonden om de achtervolging van de ordeverstoorders in te zetten. In dit verband zeide resident Razak, dat men hierbij de uitgestrektheid van het gebied van Atjeh, dat bijna zo groot is als West-Java, en ook het feit, dat het uit

gebergten

gebergten enravijnen bestaat, en de benden het terrein heel goed kennen, in aanmerking moet nemen.

De spoorwegverbindingen in de gebieden van Groot-Atjeh, Atjeh Pidie, Noord-Atjeh en Oost-Atjeh, kunnen slechts in de veilige gebieden op normale wijze worden onderhouden. Op vele plaatsen is de verbinding ten gevolge van de door de benden aangebrachte vernielingen afgebroken.

Over de wegen in Atjeh zeide resident Razak, dat zij in zeer slechte toestand verkeren. De reis van Zuid-Atjeh naar Medan bijv. moet men via Kutaradja maken, hetgeen een omweg van ca 500 km betekent.

In dit verband verklaarde hij nog, dat naast het weg herstel en de aanleg van nieuwe wegen om de verbindingen met de terpentijn- en harsfabrieken te vergemakkelijken, reeds een ontwerp is gemaakt voor het aanleggen van een weg tussen Tapaktuan en Medan via Runding en Sidikalang, zodat Zuid-Atjeh een rechtstreekse wegverbinding zal hebben met Medan. Hiervoor heeft men een Oostenrijkse deskundige laten komen, die reeds in Atjeh is.

Deze weg zal van heel groot belang zijn, bijv. voor het vervoeren van landbouwproducten als rijst en mijnbouwproducten als goud en steenkool, die ook in dit gebied worden gevonden. De grootste moeilijkheid vormen de bruggen, die op verscheidene plaatsen niet aan de eisen voldoen.

Voorts verklaarde resident Razak, dat aan de opbouw in Atjeh slechts weinig wordt gedaan. De opbouwwerkzaamheden omvatten slechts het bouwen of herstellen van de bruggen, die door benden zijn vernield en het herbouwen of bij bouwen van schoollokalen.

In dit verband zeide hij voorts, dat ondanks de talrijke moeilijkheden de leergierigheid van de Atjehse jongeren toeneemt.

Vermeldenswaard noemde hij de plannen voor het bouwen van irrigatiewerken in Djeurum (West-Atjeh) en Beutung (Zuid-Atjeh) die wanneer zij voltooid zijn, ca 2500 ha sawahs van water zullen kunnen voorzien. Hij zei nog, dat men in Atjeh er naar streeft om de rijstproductie zodanig op te voeren, dat er jaarlijks evenals voor de oorlog weer een rijstsurplus van 40.000 ton zal zijn.

De verminderde rijstproductie is volgens resident Razak te wijten aan natuurrampen en de ordeverstoringen. Thans hoeft echter nog geen rijst ingevoerd te worden. De levensstandaard is hoog ten gevolge van de teruggang van de handel en de slechte verbindingen.

Wat het onderwijs betreft verklaarde resident Razak, dat bij de particuliere onderwijsinstellingen, die meest door godsdienstige verenigingen zijn opgericht de nadruk meer wordt gelegd op godsdienstonderwijs, hetgeen hij begrijpelijk noemde, aangezien het Atjehse volk bekend staat als zeer godsdienstig te zijn. De partijen die op Islamitische leest zijn geschoeid hebben hier ook de meeste aanhang.

Voorts zeide resident Razak het nodig te achten, dat er in Atjeh meer vakscholen worden geopend.

Over de medische krachten die de regering in Atjeh heeft geplaatst, waarvan de meesten uit het buitenland zijn aangetrokken verklaarde resident Razak, dat ofschoon zij uitstekend werk verrichten, hij het gezien de omstandigheden in dit gebied, beter achtte, dat in Atjeh slechts dokters, die de Islam belijden, worden te werk gesteld.

Voorts zei hij het voor de grote veestapel van Atjeh (ca 200.000 stuks vee) van nodig te achten, dat nog twee of drie veeartsen worden aangetrokken.

Een van de natuurrijkdommen van Atjeh noemde hij de pinusbomen, die hars en terpentijn leveren. De pinusbomenaanplant beslaat een oppervlakte van ca 130.000 ha. De terpentijn en harsfabrieken zijn in regeringshanden.

Hij zei tenslotte, dat men in Atjeh binnenkort zal aanvangen met de bouw van een papierfabriek die waarschijnlijk de grootste zal worden van Zuid-Azië.

Conferentie Masjumi West-Java in Serang

SERANG, 21 November (P.I.Aneta) - De te Serang gehouden conferentie van de afdeling West-Java van de Masjumi werd Zaterdagavond besloten met een algemene receptie, die door duizenden personen werd bijgewoond.

Van het partijhoofdbestuur waren aanwezig dr Sukiman en Kiai Faqih Usman.

Isa Anshary

Isa Anshary, die herkozen werd als algemeen voorzitter van de afdeling West-Java van de Masjumi, zeide in zijn redebij deze gelegenheid ondermeer de door de president te Palembang uitgesproken rede ten zeerste te betreuren. Hij stelde de vraag waarom president Soekarno, indien hij er zeker van is dat er Indonesiers zijn die hun land aan buitenlanders willen verkopen en dit in verband brengt met de pogingen van de oppositie om het kabinet te laten vallen, geen gebruik maakt van zijn "grote invloed" en de staatsapparaten, die zich tot dusver altijd gehoorzaam hebben getoond, niet gebiedt om de schuldigen te arresteren en te berechten.

President Soekarno's bewering, , dat de oppositie spanningen heeft veroorzaakt en verwoede strijd in de eigen nationale gelederen teweeg heeft gebracht is niet juist, aldus Isa Anshary. Het zijn juist de uitlatingen van de president, die de oorzaak zijn van de thans bestaande spanningen. In dit verband zeide Isa Anshary, dat indien "Soekarno nog op zijn plaats als staatshoofd van de republiek Indonesia wenst te blijven, hij zich beter moet houden aan de voorlopige grondwet van het land, die hem boven alles stelt".

Het kabinet Ali, aldus dr Sukiman verder, heeft zonder zich op de hoogte te stellen van het een en ander omtrent de Seato zich à priori tegen haar uitgesproken.

Dit betekent geenszins, dat ik voor de Seato ben, aldus voegde hij hier aan toe, doch mijnsinziens moeten wij indien wij onze vrije onafhankelijke politiek willen blijven volgen, toch ook niet à priori de Seato verwerpen, voordat wij op de hoogte zijn van wat zij précies beoogt. Zoals het kabinet-Ali heeft gehandeld betekent het dat wij onze onafhankelijke buitenlandse politiek hebben laten varen en ons door het buitenland hebben laten dicteren.

Voorts zei dr Sukiman, dat het voor de Masjumi, indien het slechts om haar eigen belangen gaat, beter zou zijn om tot de algemene verkiezingen oppositiepartij te blijven, gezien het feit, dat zij tijdens haar oppositie als zodanig grote vorderingen heeft gemaakt, en haar krachten heeft weten te consolideren. In het belang van land en volk echter voelt zij zich verplicht om de onmiddellijke ontbinding van het kabinet Ali, dat het communisme onder haar beschermende vleugels heeft genomen, waardoor de laatste thans welig kan tieren, te eisen.

Voorts waarschuwde dr Sukiman zijn gehoor om waakzaam te blijven voor provocaties die er op gericht zijn de Masjumi een slechte naam te geven. Als voorbeeld gaf hij op, dat hij en de algemene voorzitter van de Masjumi, Moh.Natsir, onlangs een brief uit Oost-Kalimantan ontvingen, waarin stond, dat de wapens die volgens de overeenkomst door ons (Sukiman en Natsir) zouden worden gekocht, reeds gereed waren voor verzending. Dit bericht aldus dr Sukiman werd opzettelijk op een briefkaart geschreven, opdat iedereen het kon lezen en misschien is daarvan een microphoto genomen die dan als provocatiemateriaal moet dienen.

Terreur

BANDUNG, 19 November (P.I.Aneta) - In de nacht van Woensdag opDonderdag is de kampong Lengkong (desa Tjihgulang-Tjiparaj) door een zwaar gewapende groepterroristen ter sterkte v n naar schatting tweehonderd man overvallen. De terroristen legden 34 woningen in de as en plunderden er nog dertig. De bende trok zich terug in de richting van de Gunung Sembung.

Twee bewoners werden gedood en een lid van de desawacht zwaar gewond, toen in de nacht van Donderdag op Vrijdag een bende van onbekende sterkte dekampong Pasirmuntjang (Tjinenggela-Patret-Tjiparaj) terroriseerde. Drie woningen gingen in vlammen op en zes huizen werden geplunderd.

Een bende van 200 à 300 man T.I.I. heeft Woensdagnacht de kampong Tjikendi, ten Noorden van Tjiandjur overvallen. De bandieten hebben op vreselijke wijze huisgehouden.

Drie inwoners, waaronder een vrouw, werden vermoord en twee anderen zwaar gewond. Vijf huizen werden platgebrand. De omvang van de schade kon nog niet worden vastgesteld.

Vijf dagen verder had een bende van dezelfde groep reeds 45 huizen in het district Djonggol in de as gelegd, vier personen vermoord en drie zwaar gewond.

Dr Sukiman behandelde in zijn rede de situatie in het binnen- en buitenland en haar verband met het "communistische gevaar" dat hij met een reusachtige octopus vergeleek.

Economische betrekkingen met het buitenland

DJAKARTA, 22 November (P.I.Aneta) - In zijn rapport bij de overname van het ministerie van economische zaken door denieuwe minister, prof. ir Roosseno, heeft het hoofd directoraat voor economische betrekkingen met het buitenland een uiteenzetting gegeven over de activiteiten van zijn dienst. Het directoraat is bij regeringsverordening no 30 opgedragen economische betrekkingen aan te knopen met het buitenland.

Het arbeidsveld kan onderverdeeld worden in activiteiten voor internationale samenwerking en activiteiten op handelsgebied met het buitenland door enkele directies voor landengroeperingen. Op het gebied van de internationale samenwerking, heeft de regering pogingen gedaan de positie van de Indonesische grondstoffen te verstevigen, door deel te nemen aan internationale conferenties over commodities, door te strijden voor stabilitsatie van de prijzen op dewereldmarkt, enz. Thans is een Indonesische delegatie bezig de positie van Indonesië te verbeteren op het gebied van internationale handel op de GATT - conferentie in Genève.

Buitenlandse handel

In overeenstemming met de onafhankelijke en actieve politiek van de regering, is de Indonesische buitenlandse handel verstevigd en uitgebreid, door directe handels- en monetaire betrekkingen aan te knopen met andere landen. Zonder partij te kiezen voor een bepaald blok, heeft Indonesië handels- en monetaire overeenkomsten gesloten met de Aziatische, Westeuropese en Oosteuropese landen en tenslotte met de Chinese Volksrepubliek. Binnenkort zal een Indonesische handelsdelegatie naar Egypte en Saudi-Arabië gaan om te onderhandelen over een handels- en monetaire overeenkomst met beide landen. Op grond van de resultaten van de Indonesische handelsdelegatie bij haar bezoek aan de Zuidamerikaanse landen, is Indonesië nu doende zijn rechtstreekse handel met genoemde landen te intensiveren. Op het ogenblik is een handelsovereenkomst met de Verenigde Staten en de Sovjet Unie in studie.

Import-politiek

In verband met de slechte ontwikkeling van de wereldmarktprijs van grondstoffen, is Indonesië voor een precaire monetaire en financiële positie komen te staan en door de grote aankopen in de voorafgaande jaren, is de regering gedwongen bepaalde maatregelen te nemen, om een evenwicht te brengen in de betalingsbalans. In het rapport, worden de verdiensten van oud-minister Iskaq Tjokrohadisurjo naar voren gebracht, die er naar gestreefd heeft de druk van het buitenland op de Indonesische economie te elimineren en de weg gebaand heeft voor een nationale economische structuur.

Export-politiek

In het rapport wordt ook gewaagd van de pogingen van de regering om de export uit te breiden en nieuwe markten te zoeken voor de Indonesische exportproducten.

Ter voorkoming, dat de export en de deviezeninkomsten afhankelijk zijn van enkele producten, is men van plan het export-pakket van Indonesië te vergroten, b.v. door suikerexport en door de kwantiteit van de export van andere producten te verhogen.

Verder is in het rapport de aanwezigheid van a-sociale elementen gesignaleerd, die misbruik hebben gemaakt van de hun verleende faciliteiten op handelsgebied.

Ter bestrijding van deze a-sociale elementen, is men nu bezig met de voorbereiding van maatregelen ter verbetering van de binnenlandse handelsorganisaties, zodat de Indonesische export zich kan ontwikkelen, zoals het moet zijn, in het belang van de staat, aldus het rapport.

Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties

NEW YORK, 26 November (Reuter) - De politieke commissie der Verenigde Naties heeft Vrijdag het debat over Nieuw-Guinea hervat.

36 Sprekers voor het debat

De commissie heeft thans haar lijst van sprekers in het debat over Nieuw-Guinea afgesloten; 36 landen gaven zich op.

Polen steunt Indonesie

De gedelegeerde van Polen, Dominik Horodynski, deelde mede, dat Polen het Indonesische standpunt steunt. Hij zeide, dat de kwestie nauw samenhing met het einde van het koloniale systeem. Westelijk Nieuw-Guinea was volgens hem een kolonie en aan deze toestand diende een einde te komen.

Griekenland:geen binnenlandse aangelegenheid

De Griekse afgevaardigde Kyrou, zeide, dat de Verenigde Naties slechts dan een middelpunt voor het in overeenstemming der standpunten zou worden, als alle leden uitgingen van het beginsel van zelfbeschikkingsrecht. Inzake het argument, dat de kwestie-Nieuw-Guinea een binnenlandse aangelegenheid was, zeide hij, dat dit "uit de tijd" was, en dat het niet mogelijk en ook niet logisch was de voorzienigen van het Handvest niet in hun gehele samenhang te verklaren. Aldus kon art. 2 par. 7 niet op juiste wijze uitgelegd worden, zonder dat daarbij de andere beginselen van het Handvest in acht werden genomen. Art. 10, waarop het verzoek van Indonesie gebaseerd was, omschreef het terrein van de algemene vergadering en moest beschouwd worden als de "hoeksteen van de bevoegdheden van dat lichaam.

Kyrou zeide:"Mijn delegatie beschouwt de kwestie slechts als een verzoek om een beroep op Indonesie en Nederland te doen tot hervatting van de onderhandelingen. Hij voegde hieraan toe, dat hij niet kon inzien, waarom aan zulk een verzoek niet zou kunnen worden voldaan.

De "zogenaamde koloniale mogendheden" onderschatten het gevaar, dat hun grote prestaties in het beschavingsproces geschaad zouden kunnen worden door gebrek aan begrip voor de onverbiddelijke wijziging in omstandigheden en denkwijzen. Een negatieve houding ten opzichte van het zelfbeschikkingsrecht moedigde achterdocht tegen het Westen aan. Geen enkele poging om de heiliging van het zelfbeschikkingsrecht tegen te gaan, zou de huidige geneigdheid te niet kunnen doen.

Tsjecho-Slowakije, Birma, Afghanistan en Liberia steunen Indonesie

Tsjecho-Slowakije, Birma,Afghanistan en Liberia hebben zich uitgesproken voor de Indonesische resolutie, waarin o.m. gevraagd wordt, aan te dringen op hervatting der onderhandelingen over Nieuw-Guinea.

De afgevaardigde van Birma, James Barrington, stelde aan de Australische afgevaardigde de vraag "of Australie er niet beter aan deed een politiek van absoluut begrip ten aanzien van Aziatische buurlanden te voeren". "Alles wat Indonesie vroeg, was hervatting der onderhandelingen. "Kunnen wij dat weigeren. Het geschil had onvermijdelijk gevolgen en invloed gehad op de betrekkingen tussen Indonesie en Nederland en was duidelijk een nationaal vraagstuk voor Indonesie. Onder deze omstandigheden was het "niet juist, deze zaak als een onrechtmatige eis te beschouwen".

"Wij delen niet het standpunt, dat het vaak beter is een internationaal geschil buiten de V.N. te laten smeulen". Barrington zeide, dat het niet eerlijk was het vraagstuk slechts te stellen als een kwestie, waarbij de ene staat poogt gebied van een andere staat te "roven", zonder rekening te houden met de wensen van de bevolking. Wat zou het anders dan een "koloniaal" geschil voor Indonesie kunnen zijn", zo vroeg hij,

Nationalistisch China:tegen expansie

De afgevaardigde van Nationalistisch China, Ting Fu Tsjiang, vroeg zich af, of het wel verstandig was "stappen te doen tot vervanging van kolonialisme door nationalisme".Hij vroeg, of de Aziatische landen er goed aan deden "de Europese traditie van het expansionisme voort te zetten".

Liberia

De afgevaardigde van Liberia, H.F. Cooper, zeide, dat zijn delegatie elke maatregel, die een oplossing van het vraagstuk-Nieuw-Guinea tot stand zou brengen, zou steunen. De enige logische gang van zaken was, partijen te vragen hun onderhandelingen voort te zetten. "Het zou fout zijn, deze kwestie op zijn beloop te laten".

Afghanistan

De afgevaardigde van Afghanistan, Mohammed Kabir Ludin, steunde het "verzoenende" voorstel van Indonesie. Hij zeide, dat het beginsel van zelfbeschikking de enige geldige manier was om tot oplossing van het vraagstuk te komen. Indien een voorstel tot het houden van een volksstemming zou worden ingediend, zou Afghanistan dit steunen als de beste wijze om de wensen van de bevolking, die het meest bij deze kwestie betrokken is, te peilen.

Tsjecho-Slowakije

De gedelegeerde van Tsjecho-Slowakije, Zdenek Trhlik, verklaarde,dat zijn delegatie in geen enkel deel van de wereld het bestaan van een koloniaal bestuur kon goedkeuren. Daarom steunde hij Indonesie. De geschiedenis had aangetoond, wat een bevolking na omverwerping van het koloniale bestel al niet kon bereiken. De verwachting, dat Indonesie in West-Irian dezelfde resultaten als bij zijn bestuur in eigen land zou bereiken, scheen volgens hem gewettigd.

Nieuw-Zeeland steunt Nederland

De afgevaardigde van Nieuw-Zeeland, Leslie Munro, steunde het Nederlandse standpunt. Hij verklaarde, dat Nieuw-Zeeland meende:

1. dat de souvereiniteit van Nederland over Westelijk Nieuw-Guinea blijft voortbestaan en dat de juridische rechten geëerbiedigd moeten worden;
2. dat het hier geen koloniale, maar territoriale kwestie betreft;
3. dat, nu de vrede niet bedreigd wordt, territoriale aanspraken zaken zijn, waarin de algemene vergadering niet tussenbeide moet komen;
4. dat men zich moet laten leiden door het beginsel, dat de belangen van de bevolking het voornaamste zijn;
5. dat Nederland beter dan Indonesie in staat is de opvoedkundige, economische, sociale en politieke vooruitgang der bevolking te bevorderen;
6. dat de maatregelen van Nederland voor de toekomst van Westelijk-Nieuw-Guinea in overeenstemming met de beginselen van het Handvest zijn, hetgeen bij Indonesie niet het geval is".

Indien men dit standpunt aanvaardde, dan moest de algemene vergadering geen stappen ondernemen, die direct of indirect de aanspraak van Indonesie op het gebied kracht zou bijzetten.

Munro zei voorts:"Wij verwachten, dat Nederland van nu af in snel tempo de belangen en het welzijn van de bevolking van Westelijk-Nieuw-Guinea zal bevorderen. Bij deze taak kunnen zij rekenen op de volledige steun van de leden der "South Pacific Commission", waartoe Nieuw-Zeeland behoort".

Zonder

"Zonder ook maar in het minst/belangstelling voor de vooruitgang van de bevolking te verliezen, moet de algemene vergadering er naar mijn mening van afzien, in een territoriaal geschil tussenbeide te komen, daar interventie op zijn hoogst slechts een belemmering kan vormen voor deze vooruitgang en de bevolking slechts kan maken tot onderwerp van een redenering, die zij niet kent, laat staan begrijpt". /Haar

Yemen steunt Indonesie

De afgevaardigde van Yemen, S.A. Abou-Talem, verklaarde, dat er geen twijfel bestond over de bevoegdheid van de V.N. in deze kwestie. Het was niet ongewoon, dat er geschillen bestaan tussen regeringen, evenals Yemen een geschil met Engeland had over het protectoraat Aden. Hij achtte het een gelukkige omstandigheid, dat geschillen voor de V.N. konden worden gebracht, zodat wereld-conflicten konden worden vermeden.

Daarnog geen oplossing was gevonden voor het geschil tussen Nederland en Indonesie, was het de plicht van de V.N. steun te verlenen. De wens van Indonesie inzake hervatting der onderhandelingen moet niet geweigerd worden.

Peru zal zich van stemming onthouden

De vertegenwoordiger van Peru, Victor A. Belaunde, zeide, dat de V.N. al haar morele aandrang moet uitoefenen, opdat een overeenkomst inzake deze kwestie zou kunnen worden bereikt. Hij zou genoodzaakt zijn zich van stemmming over de resolutie te onthouden, omdat hij niet kon instemmen met de overdracht van een bewoond gebied aan een andere staat. Belaunde trok de geldigheid in twijfel van een verdrag, volgens hetwelk het gebied zou worden overgedragen, zonder dat de stem van de bewoners in deze aangelegenheid werd gehoord.

"Het lot van deze mensen kan niet bepaald worden door eenvoudige herziening van de oorspronkelijke regelingen tussen Nederland en Indonesie". Een formule zou gevonden moeten worden, die de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea zelfbestuur en vrijheid verschaft. Een oplossing moet worden gevonden en die oplossing moet gebaseerd zijn op de plechtige beginselen van het Handvest, zo zeide hij.

V.S. zullen zich waarschijnlijk van stemming onthouden

Volgens Reuter's correspondent, John Heffernan, zullen de Verenigde Staten zich waarschijnlijk van stemming onthouden, wa neer volgende week gestemd zal worden over de Indonesische resolutie, zo is uit welingelichte kringen vernomen.

De V.S. komen niet voor op de lijst van sprekers, die het woord zullen voeren in het debat. Op devraag, waarom zij niet op de lijst staan, werd in Amerikaanse kringen medegedeeld:"Wij nemen een strict neutraal standpunt in het debat in".

Volgens de correspondent van Reuter staan de V.S. altijd in een soort dilemna in kwesties, waarin koloniale gebieden betrokken zijn. Zij zijn derhalve niet voornemens zich te mengen in een discussie over de merites van het geschil inzake Nederland--Nieuw-Guinea. Dit vindt zijn oorzaak in hun betrekkingen met de besturende mogendheden, die hun voornaamste bondgenoten zijn en de algemene sympathie,van de Amerikanen voor aangelegenheden, waarbij gepoogd wordt op vreedzame wijze een einde te maken aan koloniaal bestuur.

Vernomen wordt, dat besloten is, dat men strikt neutraal moet zijn en dat de Verenigde Staten naar alle waarschijnlijkheid zich noch voor noch tegen het Indonesische of het Nederlandse standpunt zullen uitspreken.

El Salvador moet definitief standpunt nog bepalen

De afgevaardigde van El Salvador, Miguel Rafael Urquia, zeide, dat het hier een belangrijk vraagstuk betrof, dat van invloed is op de betrekkingen en de rust van drie leden-staten. Daarom hebben de Verenigde Staten als geheel daarmede te maken. Zijn delegatie erkende de bevoegdheid van de algemene vergadering om zich met deze kwestie bezig te houden, doch zij had nog niet haar standpunt inzake de Indonesische resolutie bepaald.

"Misschien zullen we niet instemmen met alle punten van de resolutie, maar ik wil wel dit zeggen: "Wij zijn niet van mening, dat de vergadering zich aan haar verantwoordelijkheid kan onttrekken en het minste wat zij doen kan is, partijen uit te nodigen vriendschappelijk de onderhandelingen te hervatten".

Na de redevoeringen in het algemeen debat zouden misschien amendementen op de Indonesische resolutie worden ingediend en dan zou zijn delegatie eerder bereid zijn de resolutie te aanvaarden. De algemene vergadering moet echter niet als haar oordeel uitspreken, dat zij niet bevoegd is, deze kwestie te bespreken, zo zeide hij.

Grote activiteit van Latijns-Amerikaanse landen

De correspondent van Reuter seint nog, dat de delegaties van de Latijns-Amerikaanse landen Vrijdag in de wandelgangen druk voorstellen bespraken en de meningen daarover peilden.

De Mexicaanse en Argentijnse afgevaardigden verspreidden informeel een ontwerp-voorstel onder de andere delegaties, volgens hetwelk de vergadering nota zou nemen van het bestaan van het geschil en zou aanbevelen, dat de betrokken partijen een oplossing moeten zoeken, in overeenstemming met de beginselen van het Handvest, waarbij vooral aandacht besteed wordt aan de rechten en belangen van de inheemse bevolking.

Vernomen wordt, dat dit voorstel, dat bedoeld is als een compromis, niet aanvaardbaar is voor Australie, omdat het in feite de bevoegdheid van de Verenigde Naties om zich met deze kwestie bezig te houden, zou erkennen.

De Latijns-Amerikaanse landen hebben tot heden in het debat het gehele vraagstuk voorzichtig benaderd. Sommigen zijn bezorgd, dat een precedent met betrekking tot de V.N. wordt geschapen op het stuk van grenskwesties en territoriale geschillen.

Nieuw-Guinea en de Verenigde Naties (3)

NEW YORK, 27 November (Reuter) -

Ecuador, Pakistan, Thailand, Syrie en Wit-Rusland, de Sowjet-Unie en Iraq, hebben zich vandaag in de politieke commissie van de Verenigde Naties uitgesproken voor de Indonesische resolutie, waarin hervatting wordt gevraagd van de Nederlands-Indonesische besprekingen over Westelijk Nieuw-Guinea-

Frankrijk heeft de competentie van de Verenigde Naties betwist om de kwestie in behandeling te nemen.

Ecuador

José Vicente Trujillo van Ecuador zeide, dat Nederland "onvoorwaardelijk en onherroepelijk" de souvereiniteit over Nederlands-Indie heeft overgedragen toen de Republiek Indonesie tot stand kwam, maar de status van Westelijk Nieuw-Guinea - niet de souvereiniteit - bleef een geschilpunt, dat door onderhandelingen zou worden opgelost. Trujillo zeide, dat de kwestie een "zuiver koloniaal probleem" was.

Indonesie vraagt niet om een wijziging van een verdrag, doch slechts om de uitvoering daarvan. "Ecuador doet een hartstochtelijk beroep op Nederland zijn houding te wijzigen", zo voegde Trujillo hier aan toe.

Hij kondigde aan, dat Ecuador zijn stem zou uitbrengen voor de Indonesische ontwerp-resolutie.

Wit-Rusland

Kuzma Kiselev van Wit-Rusland verklaarde, dat Westelijk Nieuw-Guinea altijd een "onvervreemdbaar" deel van Indonesie had uitgemaakt. De argumenten van Indonesie zijn daarom overtuigend voor Wit-Rusland.

Anderzijds is de Nederlandse voorstelling van zaken "volkomen ongegrond, zowel historisch als wetenschappelijk". Het Indonesische beroep op de Verenigde Naties is volkomen gerechtvaardigd en berust op goede gronden.

Wit Rusland zal het Indonesische voorstel steunen.

Pakistan

Sowjet-Unie

(Reuter) - De Sowjet-Russische afgevaardigde, Sobolev, die later aan het woord kwam, zeide, dat de regering van de Sowjet-Unie het streven van Indonesië het geschil door onderhandelingen tot een oplossing te brengen als volkomen rechtmatig beschouwt. Er is gezegd, dat het standpunt van Indonesië een aanduiding is van koloniale aspiraties van de zijde van Indonesië. "Een dergelijk argument kan nauwelijks ernstig worden opgevat", zeide hij. "Het is er duidelijk op gericht twijfel te zaaien. De Sowjet-Russische delegatie zal elk voorstel steunen, dat er op gericht is internationale geschillen te regelen en dat de onvervreemdbare rechten van volkeren recht kan doen wedervaren. Met het oog hierop steunt de Sowjet-Russische delegatie de resolutie".

Mexico

Rafael de la Colina (Mexico) zeide, dat zijn delegatie "in verwarring was gebracht" door de ingewikkeldheid van de kwestie. Hij voegde er aan toe, dat in plaats van een standpunt in te nemen het op dit ogenblik passender zou kunnen zijn slechts een 'hartelijke aansporing' aan Nederland en Indonesië goed te keuren om een oplossing te zoeken met volledige inachtneming van het welzijn en de vooruitgang van de inheemse bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea.

Indonesië

Dr Soedjarwo Tjondronegoro, de Indonesische gedelegeerde, zeide in zijn tweede rede in dit debat, dat Indonesië er naar streefde het geschil door vreedzame onderhandelingen op te lossen. "De deur naar onderhandelingen is door de Nederlanders gesloten", verklaarde hij. "Wij wenden ons nu tot de Verenigde Naties in de ernstige hoop, dat dit de deur naar onderhandelingen weer zal openen. Dat is de bedoeling van de ontwerp-resolutie, die door mijn delegatie is ingediend."

Dr Soedjarwo vervolgde: "Wij vragen niet om een herziening van een Internationaal verdrag of van de RTC-overeenkomsten. Noch is dit een kwestie waarbij mijn land een nieuwe eis op een gebiedsdeel naar voren brengt of er naar streeft zijn grenzen te wijzigen. Integendeel, wij streven er slechts naar een poging door Nederland te weerstaan ons land te verdelen en een gebied af te snijden, dat daar zowel vroeger als nu een integraal deel van heeft uitgemaakt. Als er een herziening is, dan hebben in feite de Nederlanders deze aangebracht. Een residentie van Indonesië is geannexeerd als kolonie van het Koninkrijk der Nederlanden. Zij zijn het, die een herziening hebben aangebracht. Niet alleen in de letter, maar ook in de geest van het Handvest van souvereiniteitsoverdracht."

Dr Soedjarwo zeide, dat wat Indonesie betreft bij een goed geleide politiek van nabuurschap aan beide zijden er totaal geen vijandigheid behoeft te zijn jegens Australië. "Maar laat ons elkaar beter begrijpen", voegde hij hieraan toe.

Australië

De Australische afgevaardigde, J.C.L.Hood, verklaarde, dat Australië uit overwegingen van eigen belang het geëigend had geacht Nederland te steunen, maar er was zeker geen enkele aanduiding van vijandigheid jegens Indonesië in het feit, dat Australië zich in deze kwestie tegen Indonesië keert. De vriendschap van Australië voor Indonesië was 'daarentegen iets historisch', aldus de Australische afgevaardigde.

Iraq

Youssif al Gaylani (Iraq) zeide, dat verdere onderhandelingen de basis moeten zijn voor een uiteindelijke beslissing over de status van Westelijk Nieuw-Guinea. "De resolutie, die voor ons ligt, is gematigd en verzoenend", zeide hij. "Er wordt niet meer in gevraagd dan een verzoek door de algemene vergadering om de afgebroken onderhandelingen te hervatten. Dit is toch zeker niet veel gevraagd."

De vergadering werd hierna verdaagd tot Maandag 15.30 uur GMT.

Pakistan

Mohammad Mir Khan van Pakistan zeide, dat de kwestie twee aspecten heeft. "Het eerste is het feit, dat een Europese mogendheid, die Indonesië als kolonie heeft gehad, de souvereiniteit aan de bevolking van deze eilanden heeft overgedragen en nog steeds Westelijk Nieuw-Guinea onder contrôle houdt". Hij zeide, dat het een "gelukkig verschijnsel" van de 20e eeuw is, dat de Europese mogendheden, de een na de ander het groeiende besef van nationalisme in de voormalige koloniën hebben erkend en het bestuur aan de volkeren van deze gebieden hebben overgedragen. "Wij zijn van mening, dat het vasthouden aan Westelijk Nieuw-Guinea door Nederland in dit opzicht een anachronisme is", zeide Mir Khan. De tweede en belangrijker overweging voor Pakistan is het belang van de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea. Deze overweging moet altijd overheersend zijn in de regelingen voor het bestuur over dat gebied. De Pakistaanse afgevaardigde gaf toe, dat Nederland een belang in Westelijk Nieuw-Guineaheeft en hij zeide grote waardering te hebben voor de grote bijdragen door de Nederlandse natie op het gebied van onderzoekingen, internationale handel en kunst. Anderzijds heeft Indonesië, waarmede Pakistan historische en broederlijke banden van godsdienst en cultuur heeft, een positief belang in het gebied. "Daarom steunen wij tenvolle het voorstel, dat beide partijen de besprekingen hervatten en dat zullen doen met de bijstand van de Verenigde Naties", besloot hij.

Syrië

Ahamed Shukairi van Syrië zeide, dat het geschil er een is tussen kolonialisme en onafhankelijkheid, tussen het systeem van heerschappijen en het systeem van de Verenigde Naties. "De kwestie Nieuw-Guinea is niet ingewikkeld. De feiten zijn eenvoudig te stellen. Westelijk Nieuw-Guinea is een integraal deel van Indonesië. De zaak van Indonesië roept om onze steun en sympathie. Dit is onze taak,die wij in volle eerlijkheid en oprechtheid niet kunnen verzaken".

Thailand

Thanat Kheman van Thailand zeide, dat het verzoek van Indonesië om onderhandelingen 'zeer normaal en redelijk is'. "Bovendien is het in overeenstemming met de politiek van mijn regering en daarom zeer natuurlijk, dat wij de ontwerp-resolutie van Indonesië steunen. Het verzoek van Indonesië weigeren zou een gevaarlijk precedent scheppen en hen sterken, wier weigering gevolg te geven aan aanbevelingen van de Verenigde Natiesreeds het prestige van de wereldorganisatie heeft geschaad".

Frankrijk

(Reuter/A.F.P.) - Henri Hoppenot (Frankrijk) sprak zich uit tegen het Indonesische verzoek. Hij bracht in herinnering, dat Frankrijk zich heeft verzet tegen het plaatsen van de kwestie op de agenda en bij die gelegenheid is het Franse standpunt reeds uiteengezet. "Wij zijn van mening, dat de kwestie niet onder de competentie van de algemene vergadering valt. Wij menen, dat inbreuk wordt gemaakt op kwesties van souvereiniteit, waarin enige inmenging door ons volgens het Handvest der V.N. onrechtmatig is."

De Franse afgevaardigde zeide, dat het volk van Westelijk Nieuw-Guinea tot de minst ontwikkelden ter aarde wordt gerekend. Eens zal het over zijn eigen toekomst moeten beslissen. In dit opzicht heeft Nederland regelmatig verslag over zijn bestuur aan de Verenigde Naties uitgebracht. De Indonesische aanspraak zou het gevolg hebben, dat het toezicht van de Verenigde Naties over de evolutie van het volk van Westelijk Nieuw-Guinea zou verdwijnen. Indonesië, aldus Hoppenot,beweert, dat het geschil de vrede bedreigt. "Het is moeilijk, dit argument ernstig op te vatten, tenzij men de steun van Indonesië aan het Handvest van de V.N. in twijfel trekt". De Franse afgevaardigde vervolgde: "Vanwaar zou de dreiging komen? Zeker niet van Nederland. Zeker niet van het volk in kwestie, dat nooit de voogdijschap van Nederland heeft verworpen. Een bedreiging van de vrede zou alleen kunnen ontstaan indien macht zou worden gebruikt om de Indonesische eis te steunen. Frankrijk kan daarom geen resolutie steunen, die de juistheid van het voorleggen van de kwestie aan de Verenigde Naties bevestigt".

Nieuw-Guinea in de Verenigde Naties

Zuid-Slavië

NEW YORK, 29 November (Reuter) - Hedenmiddag is in de politieke commissie der Verenigde Naties het debat hervat over de Indonesische ontwerp-resolutie ten aanzien van Westelijk Nieuw-Guinea. Het was de zesde dag der beraadslagingen over de resolutie.

De gedelegeerde van Zuid-Slavië, Joza Brilej, zeide dat hij in een voortzetting der onderhandelingen tussen Nederland en Indonesië over het gebied in kwestie de meest geeigende weg ziet omtot een oplossing van het vraagstuk te komen en herinnerde er aan, dat in verschillende internationale geschillen - b.v. dat inzake het Suezkanaal en Triëst - nog kort geleden eenoplossing werd verkregen door middel van onderhandelingen. Ofschoon in het geschil over West-Nieuw-Guinea de toestand sedert kort slechter is geworden, betekent dit nog niet, dat het onoplosbaar zou zijn, indien beide partijen een zekere mate van goede wil aan de dag leggen, aldus de Zuidslavische afgevaardigde, die besloot met te zeggen:"Wij zijn er volkomen van overtuigd, dat dergelijke onderhandelingen zouden kunnen leiden tot een goede oplossing van dit vraagstuk".

Brazilië

De Braziliaanse afgevaardigde, Carlos Bernardes, trok in twijfel of het juist is, dat de V.N. beslissen over de souvereiniteit over een gebied, als de bevolking van zulk een gebied niet in staat is, haar eigen wil tot uitdrukking te brengen. "Wij dienen met geduld en zelfbeheersing te wachten, totdat de wil van de autochtone bevolking vrijelijk tot uitdrukking kan komen", zeide hij.

Hij voegde hieraan toe, dat Nederland zich vrijwillig zou moeten verbinden tot het verstrekken aan de V.N. van inlichtingen over de vorderingen van de bevolking van Nieuw-Guineain politiek opzicht. Als de Nederlandse regering in deze richting een toezegging wil doen, zou dit van grote invloed zijn op de houding die Brazilië bij de stemming over de resolutie zal aannemen, aldus de heer Bernardes.

(Het Handvest verplicht de beherende mogendheden tot het rapporteren over de stand van zaken in de onder hun beheer gestelde gebieden in opvoedkundig, sociaal en cultureel opzicht. Red.)

Met enige bezorgdheid had de Braziliaanse afgevaardigde van de zijde van Australië en Nieuw-Zeeland vernomen, dat bij een verandering van de souvereiniteit over Nieuw-Guinea, de veiligheid van het gehele omringende gebied zou zijn betrokken. Het valt niet te ontkennen, dat het in stand blijven van de vrije wereld in gevaar verkeert en zonder de actieve deelneming van Australië en Nieuw-Zeeland zou de verdediging van Zuidoost-Azië ernstig worden ondermijnd. Alles wat de veiligheid van deze beide landen mocht verzwakken, zou geen daad van wijs beleid zijn. Brazilië kiest in dit geschil geen partij en streeft naar een positie van strikte onzijdigheid.

Bolivia

De afgevaardigde van Bolivia achtte wat Indonesië wenst aanvaardbaar en zeide, dat Bolivia gekant is tegen elke vormvan kolonialisme. In het geschil in kwestie zag deze afgevaardigde, de heer German Quiroga-Galdo, een "netwerk" van koloniale belangen. Daarom kon hij niet het argument aanvaarden, dat de bevolking van West-Irian bepaalde voordelen geniet door de hoge levensstandaard van het Nederlandse volk. Bolivia acht de Indonesische resolutie in gematigde termen gesteld en volkomen passend bij de stand van het vraagstuk. Bolivia acht het ontoelaatbaar, dat Nederland een bevolking van 700.000 mensen onder een koloniaal juk wil houden, voorgevende, dat dit er toe zal bijdragen, dat de internationale rust zal worden gehandhaafd, aldus de afgevaardigde van Bolivia.

Egypte

Abdel Moguid Ramadan, de Egyptische afgevaardigde in de politieke commissie die zich uitsprak voor aanvaarding van de Indonesische resolutie, was van mening, dat de contra-argumenten van Nederland en Australië lijken te zijn "ingegeven door restanten van een verouderd kolonialisme". Hij kon niet de juistheid inzien van de stelling, dat op bepaalde "superieure" landen de plicht zou rusten, achterlijke gebieden te beschaven. Indonesië is met West-Irian in het verleden verbonden geweest door aardrijkskundige banden en daaromkan de stelling worden verdedigd, dat de nu aan Nederland opgelegde "zending" dient te worden toevertrouwd aan Indonesië. Er is beweerd, aldus de Egyptische afgevaardigde verder, dat Indonesiërs en Papoea's tot verschillende rassen behoren, doch dit argument kan men evengoed tegen Nederland gebruiken, aangezien Nederlanders en Papoea's tot meer uiteenlopende rassen behoren dan Papoea's en Indonesiërs.

Indonesië wenst de oplossing van het geschil te zien behandeld in het kader van het Handvest der V.N., waartegenover Nederland een onbuigzame houding heeft aangenomen. De vraag, die thans aan de politieke commissie wordt voorgelegd, is geenszins ingewikkeld. Zij is voortgevloeid uit een geschil, dat wordt veroorzaakt door de Nederlandse weigering om tot een vergelijk te komen over het lot van Irian. Derhalve is de algemene vergadering der V.N. volkomen bevoegd, de kwestie in behandeling te nemen. Mijn delegatie, aldus de heer Moguid Ramadan zal voor de Indonesische ontwerp-resolutie stemmen

Argentinië

De Argentijnse vertegenwoordiger, Juan I.Cooke, stelde op de voorgrond, dat Argentinië steeds consequent een anti-koloniale politiek heeft gevoerd en niet anti-koloniaal kan zijn in Amerika en tegelijk koloniaal kan optreden in Azië. Het Australische standpunt, dat de algemene vergadering in deze niet bevoegd is zou wellicht in het standpunt van sommige delegaties wijziging hebben kunnen brengen als het niet zo stevig verankerd lag in opvattingen, waartegen Argentinië zich gedurende lange jaren heeft gekant. Naar sprekers mening is de bevoegdheid van de algemene vergadering boven elke twijfel verheven. Wat het zelfbeschikkingsrecht betreft, aldus de heer Cooke verder, is het een niet te ontkennen feit, dat in onontwikkelde landen het de intellectuele minderheid onder de autochtone bevolking is, die moet oordelen over haar toekomst en het staat vast, dat deze minderheid de wil van de bevolking vertolkt.

De afgevaardigde van Australië - aldus de heer Cooke - heeft voorts aangevoerd, dat Westelijk Nieuw-Guineaonontbeerlijk is voor de verdediging van Australië, indien Australië door een ander land zou worden aangevallen. Argentinië wil hiertegenover stellen, dat Nieuw-Guinea belangrijk is voor de verdediging van Indonesië en het is meer logisch aan de collectieve veiligheid steun te verlenen door middel van een tot een moederland behorend en dichtbij gelegen gebied dan dat men dit zou doen voor een land, dat op een afstand van duizenden mijlen van het betrokken gebied verwijderd ligt.

Argentinië zal de Indonesische resolutie steunen, omdat rechtstreekse onderhandelingen het meeste effect en nut zullen hebben en een eerste stap zijn omte komen tot een oplossing van de moeilijkheden. Er is een verschil van inzicht

tussen

T

tussen Nederland en Indonesië. Wij hebben daarom het onbetwistbare recht, deze landen te verzoeken, het geschil bij te leggen in overeenstemming met het Handvest der Verenigde Naties, aldus de afgevaardigde van Argentinië.

Dominicaanse republiek

Dr France y Franco, de gedelegeerde van de Dominicaanse republiek was van mening, dat de algemene vergadering, die is bedoeld als een instelling, waar internationale verzoening wordt betracht, in dit geval iets vermag te doen. Hij deelde het gezichtspunt van de Mexicaanse gedelegeerde, die heeft aanbevolen, dat de algemene vergadering aan beide partijen een vriendschappelijke aansporing zal doen toekomen, zonder dat daarmede wordt vooruitgelopen op het vaststellen van enigerlei standpunt. Indonesië ziet de kwestie als een politiek vraagstuk, Nederland ziet haar als een juridische kwestie. De Dominicaanse delegatie ziet in het geschil voornamelijk een juridische kwestie en is van mening, dat de algemene vergadering niet bevoegd is tot een beslissing in een vraagstuk, waarvan de elementaire oplossing, zoals de zaken thans liggen, alleen een kan zijn van juridische aard. Aangezien de gevoerde onderhandelingen tot generlei resultaat hebben geleid, kan het hervatten daarvan de betrokken partijen slechts voeren tot volkomen tegengestelde juridische conclusies.

Intussen kon spreker niet inzien, dat de algemene vergadering in deze kwestie niet in staat zou zijn tot enigerlei actie. De voorhaar aangewezen weg is, niet het geschil een nog groter omvang te doen krijgen, doch de betrokken partijen aan te sporen omte pogen, zonder afbreuk te doen aan hun standpunten, te komen tot een oplossing, die zal zijn gericht op het welzijn en de vooruitgang van de bevolking van Nieuw-Guinea. De Dominicaanse republiek zal derhalve haar steun verlenen aan een resolutie in de trant van de door Mexico Zaterdag aangegeven richtlijnen.

Libanon

De afgevaardigde van de Libanon Edward Rizk, zeide, dat de V.N. niets onbeproefd mag laten omeen bijdrage te leveren tot een vreedzame oplossing van het geschil. Zolang het geschil voortduurt, kan niemand aanspraak maken op het onbetwiste recht om het gebied te besturen. Rizk zag geen reden waarombeide partijen de onderhandelingen niet zouden hervatten. Als het geschil blijft voortbestaan, zou het een bedreiging gaan vormen voor de internationale vrede en veiligheid.

Saoedi Arabië

De afgevaardigde van Saoedi Arabië Aoeney Dejany zeide, dat hij voor de Indonesische resolutie zal stemmen. Er is geen rechtvaardiging te vinden voor een voortgezet Nederlands bestuur over West-Irian.

Philippijnen

De heer Felixberto Serrano deelde mede, dat de Philippijnse delegatie voor de Indonesische resolutie zal stemmen, in zoverre de resolutie hervatting der onderhandelingen beoogt voor de bevordering van de sociale, de economische en de politieke belangen van de bewoners van West Nieuw-Guinea.

India

De heer V.K.Krishna Menon zeide, dat de delegatie van India de Indonesische stelling ondersteunt, dat de souvereiniteit over geheel Nederlands-Oost-Indië was overgedragen aan Indonesië, met inbegrip van West-Irian. Het is de taak van de Verenigde Naties de onderhandelingen weer op gang te brengen.

De heer Menon van India gaf voorts uiting aan zijn leedwezen over de strategische argumenten die de Australische afgevaardigde Spender in het geding had gebracht en achtte het een zeer zwak argument, om in de politieke commissie der V.N. waarin Indonesië, een loyaal en geacht lid van de V.N., vertegenwoordigd is, te zeggen, dat, indien Westelijk Nieuw-Guineadeel zou gaan uitmaken van Indonesië, dit gebied een politiek en strategisch gevaar zal gaan vormen voor een anderland.

Er

Er is geen reden om aan te nemen, dat er in West-Irian geen vorderingen zullen worden gemaakt onder Indonesisch beheer. Onderhandelingen langs vreedzame weg dienen te worden aangemoedigd. Het doel der V.N. is immers, tussen de naties de broederschap te bevorderen in plaats van conflicten.

Percy Spender, van Australië, ingaand op de woorden van Menon, merktę op, dat deze de toestand zo had weergegeven, dat de veiligheid van Australië en die van Nieuw-Guinea onscheidbaar zouden zijn. Dit was echter een misvatting van wat spreker eerder had gezegd, toen hij de aandacht der politieke commissie vestigde op het strategische belang, dat Australië in dit deel van de wereld heeft. Het zou onjuist zijn, niet het recht van Australië te erkennen om de aandacht op dat belang te vestigen.

Nederland

De Nederlandse afgevaardigde, von Balluseck, verklaarde daarna, dat uit de verklaringen gedurende het debat duidelijk is gebleken, dat de verschillen tussen Nederland en Indonesië over Westelijk Nieuw-Guinea 'onverzoenlijk waren' en dat geen compromis mogelijk is.

Daarom is de Nederlandse regering niet meer bereid de onderhandelingen met Indonesië over deze kwestie voort te zetten, aangezien zij in het verleden absoluut vruchteloos zijn gebleken, zo zei hij.

In dit bijzondere geval, aldus de heer von Balluseck, zou de beste bijdrage, die de Ver.Naties zouden kunnen leveren, bestaan in het aandringen op 'verstandige zelfbeheersing' en voortzetting van het blijk geven van de belangstelling der organisatie voor de ontwikkeling van Westelijk Nieuw-Guinea op een wijze als voorzien in het V.N.-Handvest.

De Indonesische ontwerpresolutie ontwijkt volgens de Nederlandse afgevaardigde de kwestie waar het om gaat en tracht een indruk van matiging te scheppen. Dit is echter een 'absoluut bedrieglijke indruk, omdat de verklaringen van de Indonesische afgevaardigde er geen twijfel aan laten bestaan, dat het uiteindelijke doel van de te hervatten onderhandelingen is de overdracht van de souvereiniteit over Westelijk Nieuw-Guinea aan Indonesië, zonder raadpleging van de bevolking van dat gebied'.

Een proclamatie van eenheid met Indonesië, aldus de heer von Balluseck, dient uit te gaan van de bevolking van Nieuw-Guinea. 'De meerderheid van deze bevolking heeft echter ongetwijfeld nog nooit van Indonesië (of van Nederland of de Ver. Naties) gehoord".

De heer von Balluseck noemde overigens de argumenten, dat de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea onder het Nederlandse bewind nog maar weinig ontwikkeld was 'niet helemaal eerlijk'. De ontwikkeling van een primitieve bevolking, levend in het ontoegankelijke gebied van Westelijk Nieuw-Guinea, kon immers niet anders dan langzaam gaan.

De Nederlandse afgevaardigde - verwijzende naar de verklaring van dr Soedjarwo van Indonesië - zeide, dat de Indonesische afgevaardigde een groot aantal voordelen had opgesomd, die het volk van Westelijk Nieuw-Guinea ten deel zouden vallen indien het gebied tot Indonesië zou gaan behoren. "Indien Westelijk Nieuw-Guinea door Indonesie zou worden geannexeerd, zou de bevolking nooit de gelegenheid worden gegeven hun eigen keus te bepalen. Ongetwijfeld kunnen de inwoners in het Indonesische volk worden opgenomen, maar zou dat overeenkomstig hun wens zijn?", vroeg de heer von Balluseck. Hij zeide, dat het juist deze vrijheid van keuze is, die - zoals Nederland herhaaldelijk heeft verklaard - op het geschikte moment aan het volk van Westelijk Nieuw-Guinea zal worden gegeven.

In zijn rede zeide de Nederlandse afgevaardigde voorts o.a., dat in Westelijk Nieuw-Guinea een duidelijk contrast bestaat tussen de Papoea's en de Indonesiërs, omdat de Indonesiërs zich in grote mate superieur voelen boven de inheemse bevolking en daardoor door de Papoea's, die streven naar een verbetering van hun positie, worden beschouwd als een groep, die hun kansen op verbetering in de weg staat. Deze gevoelens hebben geleid tot een vervreemding tussen beide groepen in plaats van tot het bevorderen van een eenheid.

Nieuw-Guineain de Verenigde Naties

NEW YORK, 30 November (A.N.P.) - Aanvankelijk zou de politieke commissie van de Verenigde Naties Dinsdagmiddag haar oordeel uitspreken over de kwestie Nieuw-Guinea. De Indonesische afgevaardigde, Soedjarwo, gaf als laatste spreker nog eens een overzicht van het standpunt van zijn regering en lichtte voor de laatste maal zijn resolutie toe, waarin hervatting wordt gevraagd van de besprekingen over Nieuw-Guinea tussen Indonesië en Nederland. Dr Soedjarwo legde er de nadruk op, dat Indonesië dit probleem met vreedzame middelen wil oplossen. Hij zei, dat er in Nieuw-Guinea wel degelijk een beweging bestaat, die streeft naar aansluiting bij Indonesië en dat Nederland die beweging onderdrukt. In Nieuw-Guinea, aldus de Indonesische gedelegeerde, bestaat geen vrijheid van spreken of handelen, toch wenst Indonesië met vreedzame middelen tot een oplossing te komen.

Onmiddellijk na de rede van Soedjarwo zou het Indonesische voorstel tot hervatting van de Nederlands-Indonesische besprekingen in stemming komen, maar de afgevaardigde van India, Menon, stelde onverwacht voor, de bijeenkomst een uur op te schorten. De politieke commissie ging hiermee accoord. Daarna zouden de afgevaardigden opnieuw bijeenkomen. De afgevaardigde van India zou tijdens de pauze trachten de partijen bij elkaar te brengen.

Reuter vernam, dat India aanvankelijk een amendement wilde indienen, dat zou beogen, een beroep op partijen te doen om nieuwe "pogingen" te doen om een oplossing te vinden, in plaats van een beroep te doen om de onderhandelingen te hervatten.

Nieuwe resolutie ingediend

Geen bijstand V.N.

(Reuter) - Na de hervatting van de vergadering werd een nieuwe ontwerp-resolutie ingediend, getekend door Argentinië, Costa Rica, Cuba, Ecuador, El Salvador, India, Syrië en Zuid-Slavië. Hierin wordt de algemene vergadering verzocht, "de hoop uit te spreken", dat Indonesië en Nederland zullen trachten een oplossing te vinden in overeenstemming met de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties, terwijl beide landen wordt verzocht in de volgende zitting van de algemene vergadering rapport over de vorderingen van deze besprekingen uit te brengen.

De ontwerp-resolutie bevatte geen uitnodiging aan de secretaris-generaal der V.N. aan partijen bijstand te verlenen, hetgeen de Indonesische resolutie verzocht.

Von Balluseck

De Nederlandse afgevaardigde, de heer von Balluseck, zeide, dat hij tegen de Indonesische resolutie zou stemmen, omdat nieuwe onderhandelingen onmogelijk zouden kunnen leiden tot overeenstemming tussen Indonesië en Nederland. Hij verklaarde, dat Indonesië "alle wegen, die kunnen leiden tot oplossing van het geschil had verworpen, behalve overdracht vansouvereiniteit". De heer von Balluseck voegde hieraan toe, dat de resolutie, waarin wordt gevraagd om onderhandelingen, geen verzoek was om te komen tot een compromis, maar een verzoek, dat Nederland zal toegeven aan de Indonesische eis.

De Nederlandse afgevaardigde deed een "dringend beroep" op de commissie de resolutie te verwerpen. Het geschil met Indonesië is niet ontstaan over de politieke status van Westelijk Nieuw-Guinea, maar over de overdracht van de souvereiniteit. Daarom was de status van het gebied niet in het geding, doch de toekomstbestemming.

De

De heer von Balluseck zeide, dat het "niet juist" was te zeggen, dat het voortduren van het geschil de vreedzame ontwikkeling van Nieuw-Guinea of het gebied, waarin het ligt, in gevaar brengt. Nederland poogde voorwaarden te scheppen, die noodzakelijk waren voor zelfbestuur van de bevolking van Nieuw-Guinea en dit "hield in geen enkel opzicht een bedreiging van de vrede in".

Toegeven aan de Indonesische eis voor overdracht van de souvereiniteit zou een schending van het Handvest zijn en zou in strijd zijn met de politiek van de Nederlandse regering, die uiting gaf aan haar voornemen om te gelegener tijd onafhankelijkheid aan de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea te verlenen.

Zuid-Afrika

De Zuid-Afrikaanse afgevaardigde, W.C. du Plessis, zeide in zijn eerste rede in dit debat, dat Zuid-Afrika zou stemmen tegen de Indonesische en elke andere resolutie, die, in andere woorden, hetzelfde doel nastreeft.

Hij herinnerde aan het beroep van Sir Percy Spender van Australië op de afgevaardigden om steeds in gedachten te houden, dat de veiligheid van Australië en die van Nieuw-Guinea een en ondeelbaar zijn. De heer du Plessis zeide: "De Verenigde Naties zijn niet slechts een politiek lichaam, ofschoon het die richting schijnt uit te gaan. Zij zijn ook een veiligheidsorganisatie. Als dus de Australische en Nieuw-Zeelandse afgevaardigden uiting geven aan hun bezorgdheid, dat een kunstmatig opgewerkte verstoring van de vrede in dat deel van de wereld de veiligheid van hun landen in gevaar brengt, dan brengen zij een deugdelijk en overtuigend argument, waarmede mijn regering volledig instemt. Het feit, dat Australië en Nieuw-Zeeland hun verantwoordelijkheid voor de veiligheid ernstig opnemen, is in het verleden duidelijk aangetoond, niet alleen door de opofferingen, die de volken van Australië en Nieuw-Zeeland bereid waren zich te getroosten in de afgelopen oorlog, maar ook hij hun prompte reactie op de oproep van de V.N. om agressie in Korea te onderdrukken".

De heer du Plessis zeide, dat Zuid-Afrika er niet aan twijfelde, dat de souvereiniteit over Westelijk Nieuw-Guinea alleen bij Nederland berust. Verwijzend naar het verzoek in de Indonesische resolutie om hervatting der onderhandelingen, zeide de Zuidafrikaanse afgevaardigde, dat deze resolutie, bezien in samenhang met de verklaring van de Indonesische afgevaardigde, zou betekenen, dat de algemene vergadering de Indonesische aanspraak op souvereiniteit over Westelijk Nieuw-Guinea stilzwijgend erkent en dat zij op deze grond een beroep doet op de twee regeringen, de onderhandelingen te hervatten, opdat regelingen zouden kunnen worden gemaakt voor de overdracht van het gebied aan Indonesië.

De heer du Plessis voerde voorts aan, dat de Indonesische resolutie "in wezen een poging was de bepaling van het Handvest der V.N. om niet tussen beide te komen in de binnenlandse aangelegenheden van een staat, te schenden".

"Het aannemen van derg elijke resoluties tegenover de gerechtvaardigde bezwaren van Nederland zou van de V.N. een klankbord voor onenigheid en een forum voor het aanwakkeren van onvriendschappelijke betrekkingen tussen landenmaken".

"Het kan slechts leiden tot onheil en mislukking en wij kunnen slechts het vertrouwen van de volken, die wij vertegenwoordigen, schokken indien wij zo handelen, dat de grondslag wordt ontnomen aan dedoelstellingen van onze organisatie, namelijk het dienen van de politieke idealen van elk der landen", aldus du Plessis.

Hij protesteerde tegen wat hij de bedoeling van de Indonesische resolutie noemde om de kwestie op de agenda te houden, opdat zij jaar in jaar uit als een "bron van aanstoot en onenigheid" daarop verschijnt.

Engeland

De Engelse afgevaardigde, Anthony Nutting, verzette zich tegen de nieuwe gezamenlijke resolutie om twee redenen.

In de eerste plaats houdt zij geen rekening met de wensen van de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea. In de tweede plaats wordt partijen verzocht rapport uit te brengen aan de volgende algemene vergadering. Hij zeide, dat het noodzakelijk was, dat enige resolutie over deze kwestie "op zijn allerminst" de wensen van de bevolking in acht moet nemen, geheel afgezien van elk standpunt inzake de bevoegdheid van de algemene vergadering om het geschil te bespreken. Hij zeide, dat het voor partijen nauwelijks mogelijk zou zijn, rapporten uit te brengen over vorderingen, tenzij zij tevoren [illegible] hebben onderhandeld. De resolutie bracht met zich mee, dat onderhandelingen moeten worden gevoerd.

Griekenland

De Griekse afgevaardigde, Alexis Kyrou, kondigde aan, dat hij geneigd was de nieuwe resolutie van acht landen gunstig te beoordelen. Hij vestigde de aandacht op de verklaring van de Britse afgevaardigde, dat zij geen rekening hield met de belangen van de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea en voegde hieraan toe met een verwijzing naar dekomende behandeling van de kwestie-Cyprus: "Ik zal dat in gedachten houden voor een ander agendapunt".

Peru

Victor Andres Belaunde van Peru oefende critiek uit op de nieuwe resolutie, eveneens, omdat deze geen rekening houdt met de belangen en de rechten van de bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea. Hierop werd de vergadering verdaagd tot 21.00 uur Ned.Tijd.

Acht landen resolutie aanvaard

Na heropening der vergadering heeft de politieke commissie van de algemene vergadering van de Verenigde Naties vanavond de achtlanden resolutie aanvaard, waarin de hoop wordt uitgesproken, dat Nederland en Indonesië "hun pogingen zullen voortzetten" een oplossing te bereiken van hun geschil over de souvereiniteit over Westelijk Nieuw-Guinea.

De uitslag van de stemming was:34 landen voor, 14 tegen en 10 onthoudingen.

Indien deze verhouding wordt gehandhaafd bij de behandeling van de kwestie in de algemene vergadering, zou de vereiste tweederde meerderheid worden bereikt. In de politieke commissie is een enkelvoudige meerderheid voldoende.

In de resolutie wordt beide partijen verzocht "rapport uit te brengen over de vorderingen" in de volgende gewone zitting van de algemene vergadering.

De Indonesische afgevaardigde onthield zich van stemming over de nieuwe resolutie. Hij drong niet aan op een stemming over de Indonesische resolutie, waarin werdverzocht om een hervatting van de onderhandelingen met Nederland "zonder uitstel" opdat spoedig overeenstemming over de politieke status van Westelijk Nieuw-Guinea zoukunnen worden bereikt.

Nederland verklaarde zich tegen de achtlandenresolutie. Ook Australië stemde tegen.

Voor de stemming had de Nederlandse afgevaardigde, de heer von Balluseck, reeds ten aanzien van de Indonesische resolutie gezegd, dat het onmogelijk zou zijn door nieuwe onderhandelingen overeenstemming te bereiken.

Tekst der nieuwe resolutie

De tekst van de goedgekeurde resolutie is:

de algemene vergadering,

na behandeling van de kwestie West-Irian (Westelijke Nieuw-Guinea) overwegende dat bij de overeenkomsten, die in 1949 in den Haag tussen Indonesië en Nederland zijn bereikt, nieuwe betrekkingen tussen beide landenals souvereine en onafhankelijke staten werden gevestigd, doch dat het toen niet mogelijk was de standpunten van beide partijen over West-Irian (Westelijk Nieuw-Guinea) met elkaar in overeenstemming te brengen, dat daardoor een geschilpunt bleef, overwegende de wens van beide partijen om elk geschil, dat tussen hen bestaat of rijst op vreedzame en redelijke wijze tot een oplossing te brengen,

overwegende, dat wederzijdse samenwerking en vriendschap de wens van beide partijen is,

1. geeft uitdrukking aan de hoop, dat de regeringen van Indonesië en Nederland haar pogingen zullen voortzetten een oplossing te vinden over het geschil, dat thans tussen hen bestaat, in overeenstemming met de beginselen van het Handvest der Verenigde Naties, en

2. verzoekt partijen rapport uit te brengen over de vorderingen aan de tiende gewone zitting van de algemene vergadering.

De stemming

Voor de resolutie stemden : Afghanistan, Argentinië, Bolivia, Birma, Wit-Rusland, Costa Rica, Cuba, Tsechoslowakije, Ecuador, Egypte, El Salvador, Ethiopië, Griekenland, Guatemala, Honduras, India, Irian, Iraq, de Libanon, Liberia, Mexico, Pakistan, Paraguay, Peru, Polen, Saoedi-Arabië, Syrië, Thailand, de Oekraine, de Sovjet-Unie, Uruguay, Venezuela, Yemen en Zuid-Slavië.

Tegen stemden: Australië, België, Columbia, Denemarken, Frankrijk, IJsland, Luxemburg, Nederland, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zweden, Turkije, Zuid-Afrika en Engeland.

Onthoudingen: Brazilië, Canada, Chili, China, Dominicaanse republiek, Indonesië, Israël, Nicaragua, de Philippijnen en de Verenigde Staten,-Panama en Haïti waren afwezig-.

Commentaar Ned.afgevaardigde

De heer von Balluseck zeide na de stemming in een onderhoud met Reuter, dat de aanvaarde resolutie aanzienlijk zwakker is dan het oorspronkelijke Indonesische ontwerp. Afgevaardigden van 24 landen (14 tegen en 10 onthoudingen) achtten het niet raadzaam deze zwakkere resolutie te steunen. Dat is bijna de helft van het aantal leden van de V.N., voegde de Nederlandse afgevaardigde hieraan toe.

"Hoewel wij natuurlijk teleurgesteld zijn over dit resultaat is het voor ons bemoedigend, dat onze argumenten toch heel gunstig ontvangen zijn".

Het nieuwe ontwerp

Een van de redenen voor het indienen van het nieuwe ontwerp was het verkrijgen van meer steun, zodat een tweederde meerderheid in de algemene vergadering verzekerd zou zijn, aldus Reuter. De oorspronkelijke Indonesische resolutie zou vrij zeker een enkelvoudige meerderheid in de politieke commissie hebben verkregen, maar zelfs Indonesische autoriteiten betwijfelden of zij er een tweederde meerderheid voor konden verwerven.

Het nieuwe ontwerp bleek aanvaardbaarder voor de Zuidamerikaanse landen, waarvan er 13 voor stemden.

Diverse sprekers

Over de inhoud van de resolutie voerden nog verscheidene gedelegeerden het woord.

De Indonesische afgevaardigde, Sudjarwo, zeide, dat de geest van de nieuwe resolutie niet in strijd is met de geest van de Indonesische resolutie. Beide streven naar een vreedzame oplossing van het vraagstuk.

De Australische afgevaardigde, Sir Percy Spender, verklaarde: Ofschoon de woorden anders zijn, het doel is hetzelfde. Bovendien is geenszins uitdrukkelijk melding gemaakt van de belangen der bevolking van Westelijk Nieuw-Guinea.

De Canadese afgevaardigde, L.M.Johnson, verklaarde, dat het verzoek van de Verenigde Naties om de onderhandelingen te hervatten een weerlegging aan het adres der Nederlanders inhoudt. Een beroep der V.N. op partijen tot hervatting der besprekingen, wanneer geen der partijen de aanspraak van de andere erkent, zou een leeg gebaar zijn.

De Engelse afgevaardigde, Arthony Nutting, betoogde, dat Nederland aan zijn verplichting tot onderhandelen in 1951 had voldaan. Het is niet verplicht deze onderhandelingen te hervatten. Engeland twijfelde of de algemene vergadering bevoegd is de kwestie te behandelen en is van mening, dat de algemene vergadering geen enkele resolutie inzake dit vraagstuk behoort te aanvaarden.

De Verenigde Staten bewaarden gedurende het gehele debat het stilzwijgen en onthielden zich van stemming.

Parlementair weekoverzicht

DJAKARTA, 28 November (P.I.Aneta) - Nadat Maandagmorgen in de afdelingen het ontwerp betreffende de nationaliteitswet was besproken, kwam het parlement 's avonds in plenaire zitting bijeen ter behandeling van de motie-Moch.Tauchid cs. inzake de rijstopkoop-politiek der regering. De motie dringt ondermeer aan op een herziening van deze politiek. Zes leden voerden in eerste termijn het woord, terwijl vijf andere leden zich direct opgaven voor een spreekbeurt in tweede termijn. De beantwoording der sprekers door de motie-ondertekenaars zal op Dinsdag 14 December geschieden. De voorlopige agenda voor de periode van 27 November tot en met 15 December, de datum waarop het parlement met reces gaat, is door de commissie van overleg vastgesteld en zal Maandag 29 dezer in plenaire zitting worden gebracht. Zij vermeldt o.a. bespreking van de motie van wantrouwen tegen het beleid van de regering op 3, 7, 8, 10, 13 en 14 December. De financiële nota zal op Maandag 6 December, Dinsdagmorgen 7 December en Donderdagavond 8 December in de afdelingen worden behandeld.

Dinsdag 23 dezer kwam in behandeling het wetsontwerp inzake bijzondere rechten vanparlementsleden met betrekking tot het strafprocesrecht en tot wijziging van de artikelen 333 en 334 van het wetboekvan strafrecht. Het betreft hier een z.g. initiatiefvoorstel. Normaal wordt een wetsontwerp door de regering ingediend. Het parlement heeft echter het recht van initiatief.

D.w.z. het kan zelf een wetsontwerp opstellen. Een commissie uit het parlement wordt dan hiermede belast. De commissie benoemt haar voorzitter zelf. In dit geval werd tot voorzitter gekozen mr A.M.Tambunan. De procedure is verder gelijk aan die bij elk ander wetsontwerp, met dien verstande, dat de sprekers in eerste en tweede termijn niet door de regering, maar door bedoelde commissie worden beantwoord. Het spreekt van zelf, dat de commissie nauw contact heeft met de betrokken minister, terwijl bij de openbare behandeling de regering het recht heeft haar standpunt bekend te maken en vragen te stellen.

In totaal werd door de regering en vijf sprekers in eerste termijn het woord gevoerd. Enkele leden maakten bekend bij de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp amendementen te zullen indienen. Woensdag 1 December zal de commissie van repliek dienen.

Woensdagmorgen kwam onder andere aan de orde een wetsontwerp ter goedkeuring van een extra-lening ad $ 14 millioen van de "Export-Import Bank of Washington". Wanneer dit wetsontwerp is goedgekeurd, zal het crediet dat de Republiek Indonesia van bedoelde bank heeft ontvangen van $ 69.201.200 komen om $ 83.201.200. Het bedrag van $ 14 millioen is bestemd voor de oprichting van een cementfabriek in Grissee. In de memorie van toelichting zette de regering uiteen, dat de jaarlijkse behoefte van Indonesië aan cement tot 1960 tussen de 600.000 en 700.000 ton zal liggen. De N.V.Padang Portland Cement Maatschappij produceert niet voldoende om die behoefte te kunnen dekken, zodat invoer uit het buitenland noodzakelijk is. Met de cementfabriek in Grissee, waarvan de jaarproductie wordt getaxeerd op 250.000 ton, zal die behoefte nog wel niet helemaal gedekt zijn, maar de inkopen uit het buitenland zullen dan in elk geval aanzienlijk lager komen te liggen, hetgeen een grote deviezenbesparing zal geven. Over het wetsontwerp ontstond enig debat. De regering vroeg bij monde van de minister van financiën voor haar antwoord uitstel tot Vrijdag 26 dezer. De zitting van Vrijdag bracht een vlotte afwerking. Nadat het regeringsantwoord was afgelegd, volgde een korte tweede termijn, waarna het ontwerp zonder hoofdelijke stemming werd aangenomen, onder aantekening, dat de fracties van de PKI en Partai Murba beschouwd wensten te worden als te hebben tegen gestemd.

Het wetsontwerp inzake tariefswijzigingen in de vennootschapsbelasting, dat Woensdagavond op de agenda stond, werd na enkele op- en aanmerkingen eveneens zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vrijdagmorgen kwam aan de orde het interpellatieverzoek-S.Narto Muljohadipramudjo (Masjumi) cs. betreffende de arbeidstoestanden bij en de financiële positie van het oliebedrijf in Noord-Sumatra. Er werd over dit verzoek in bedoelde zitting geen beslissing genomen. Dit naar aanleiding van het feit, dat het parlement eerst de rapporten wenste te horen, welke door de secties economische zaken en sociale zaken over het Noord-Sumatraanse oliebedrijf zullen worden afgelegd. Deze rapporten komen Woensdag a.s. aan de orde.

Doordat

Doordat enkele non-actieve parlementsleden zich hebben teruggetrokken zijn er zes vacatures ontstaan.

Het zijn in de volgorde van indiening van het ontslagverzoek, de parlementsleden mr Mohd.Yamin (partijloos - min.van onderwijs), H.Siradjuddin Abbas (Perti - min. van staatswelzijn), mr Sunario (PNI - min.van buit.zaken), mr Iwa Kusumasumantri (Pers.Progresif - min.vandefensie), mr Djody Gondokusumo (PRN - min.van justitie) en I.G.G. Raka (PRN - min.van Agraria).

Donderdag is een commissie bestaande uit vier parlementsleden van Makassar vertrokken ter bestudering van het copraprobleem. De commissie, welke onder leiding staat van mr Tjung Tin Jan (Partai Katolik) tweede vice-voorzitter van de sectie economische zaken, zal behalve Makassar ook nog Menado, Maumere en Endeh bezoeken en wordt op Zaterdag 4 December in Djakarta terugverwacht.

Binnenlands weekoverzicht

DJAKARTA, 28 November (P.I.Aneta) - Het spreekt wel vanzelf, dat alle belangstelling van Indonesie gericht is op het debat over West-Irian, dat thans in de Verenigde Naties wordt gevoerd. De verklaringen van politieke leiders en de commentaren in de nationale bladen waren een weerslag van de besprekingen in de Algemene Vergadering der wereldorganisatie.

De oppositie-partijen stelden met naduk, dat zij de Indonesische resolutie, welke het onderwerp der debatten in het gebouw der Ver.Naties uitmaakt, tenvolle steunen. De verklaring van de Nederlandse minister van buitenlandse zaken, H.Luns, dat Nederland een eventuele resolutie der Verenigde Naties, waarin een beroepzou worden gedaan op Nederland en Indonesië ombesprekingen over West-Irian te hervatten niet wil en niet kan aanvaarden heeft in Djakarta heftige critiek uitgelokt. "Deze verklaring is een nieuw bewijs, dat Nederland met betrekking tot West-Irian unilaterale handelingen stelt", aldusondermeer de minister van buitenlandse zaken, mr Sunarjo. In sommige bladen wordt de mening uitgesproken, dat indien de Verenigde Naties de Indonesische ontwerp-resolutie niet zouden accepteren het vertrouwen van Indonesië en mogelijk van andere Aziatische landen in deze wereldorganisatie wel eens zou kunnen verdwijnen.

In een rede ter gelegenheid van de opening van het zevende congres van de onderwijzersbond in Semarang heeft president Soekarno referend aan zijn recente redevoering in Surabaja, gezegd, dat hij niet heeft verklaard, dat de generatie van 1945 niet bestaat, doch dat de generatie van 1945 niet zou hebben bestaan,indien er geen generatie van 1930, van 1926 en 1908 zou zijn geweest.

Hij noemde de generatie van 1945 de "doorbraak-generatie" als blijk van hoogste waardering. Met deze uiteenzetting maakte de president een einde aan velerlei commentaren, welke waren verschenen na zijn redevoering te Surabaja.

De voorzitter vande PNI heeft aan de pers verklaard, dat de politieke tegenstellingen in Indonesië niet zo explosief zijn als sommigen wel denken. Indien iedereen maar loyaal blijft aan de democratische beginselen zal de thans bestaande spanning niet tot iets gevaarlijks kunnen leiden, zei hij. Ongeveer tezelfdertijd verklaarde Jusuf Wibisono, een der voorlieden van de Masjumi, dat het niet juist is, dat zijn partij niet langer wil samenwerken met de PNI. Hij zeide, dat de Masjumi altijd tot samenwerking bereid is met elke partij, die de beginselen van de democratie en de godsdienst onderschrijft. De Masjumi is echter nooit bereid tot samengaan met partijen, die totalitaire beginselen aanhangen, zoals de communistische partij.

Minister-president dr Ali Sastroamidjojo gaf in het begin van de week in een radiorede een overzicht van de samenstelling van zijn regering, nadat daarin verschillende mutaties hadden plaatsgevonden. Hij zeide, dat de regering zich zalhouden aan het door het parlement goedgekeurde politieke programma.

Financieel/economisch weekoverzicht

DJAKARTA,28 November-(P.I.Aneta) - Vice-president drs Moh.Hatta wees in de afgelopen week op de zwakke volkseconomie van Indonesië. De minister van economische zaken, prof. ir Roosseno, zeide de visie van de vice-president teonderstrepen, en alles in het werk te zullen stellen om verbeteringen aan te brengen, maar dit tevens slechts beleidvol te willen doen.

In zijn boodschap tot de economische conferentie in Medan, merkte de vice-president op, de ernstige waarschuwing niet te uiten om een pessimistische stemming te kweken, maar slechts om de ogen open te houden voor de realiteit. Een reële situatie die nog vele moeilijkheden biedt om te overwinnen. Maar die tevens, naar drs Hatta zeide, moet worden gezien tegen de achtergrond van de "grote economische potentie van ons rijke land en de krachten van ons volk".

De vice-president verklaarde, dat de volkseconomie nog niet is geholpen met de nationalisatie van de im- en export, zoals reeds van verschillende zijden wordt gehoord. "De ervaring heeft geleerd, dat met het oprichten van een Bentenggroep en het verlenen van voorrang aan Indonesische handelaren,met de verdeling van speciale licenties, de Indonesische economie niet is geholpen". Drs Hatta wees in dit verband verder op de steeds stijgende prijzen, het schaarser worden van verschillende artikelen op de binnenlandse markten, de stroef lopende distributie van goederen en de naar een inflatie hellende staatsfinanciën.

Hij sprak de hoop uit, dat de Indonesische handelaren de pioniers zouden worden in de opbouw van de volkseconomie en een stimulans en steun zouden vormen bij de confrontatie met de moeilijke omstandigheden. In dit verband meende drs Hatta echter tevens het licht te moeten werpen opde zware taak, die hun met de overname van het productie- en distributieapparaat op de schouders werd gelegd.

Op dezelfde zware weg, die het land nog heeft te gaan bij de omschakeling op een nationale economie, wierp verder de voorzitter van de Anglo-Indonesian Plantations Ltd. G.C.Denham het licht. In de jaarlijkse vergadering te Londen merkte G.C.Denham op, dat Indonesië als jonge natie alle strubbelingen moet doorstaan. Dat het tijd vergt, voor en aleer het volk er geheel van is doordrongen, dat het met hard werken en zo min mogelijke politieke bemoeienis sneller tot goede lonen komt. Hij verklaarde ook, dat de veiligheidstoestand op de plantages van zijn maatschappij aanzienlijk is verbeterd, dank zij het optreden van de gezagsapparaten.

Dat het land zich voor een zware taak gesteld ziet werd onderstreept door de publicaties waarin nog steeds een onbevredigende gang van zaken moest worden gesignaleerd in de sectoren van textiel, copra, grond- en hulpstoffen. Van tekorten aan verschillende artikelen op de markten in West-Kalimantan en West-Java. Van stijgingen in de kosten van levensonderhoud, vermindering van de productie van verschillende bedrijven of dreigende sluitingen, waardoor de werkverschaffing aan velen gevaar liep. Tenslotte ook van vergaderingen, waarin de betrokkenen zich beraadden op de mogelijkheden verbetering te brengen in de stroef verlopende distributie.

Ook tegen het "speculatieve element", dat bijdroeg tot de onbevredigend genoemde gang van zaken, liet vice-president drs Hatta in zijn boodschap een waarschuwende stem horen. Op haar beurt onderstreept door de gesignaleerde smokkelaffaires, waarvan die van peper op Banka de afgelopen week de meeste ruimte vroeg in de dagbladen.

Daartegenover spraken ook publicaties van blijvende inspanningen, de situatie te verbeteren. Zij werden ingeluid door de verklaringen van de minister van economische zaken prof. ir Roosseno over zijn voorgenomen beleid en liepen via de door het dagblad Keng Po gemelde toegezegde afschaffing van de speciale licenties en de beschouwingen in het parlement over de kwesties waarover ontevredenheid was geuit, naar het parlementslid Diapari, dat in Manilla van mening zeide te zijn, dat ook in Indonesië een wet diende te worden uitgevaardigd op de nationalisatie van de kleinhandel.

De blijvende activiteit kwam voorts tot uiting in Medan, waar vertegenwoordigers uit geheel Indonesië besprekingen voeren over de exploitatie van de rijke, natuurlijke bronnen van Sumatra, in Midden-Java, waar de dienst voor de volkslandbouw bekend kon maken, dat de productie van kruidnagelen in verschillende plaatsen jaarlijks toeneemt, zodat er reden bestaat voor de verwachting, dat Midden-Java binnenkort geen kruidnagelen meer behoeft in te voeren, en waar voorts de productie van vezelstoffen zal worden verbeterd om deze ook geschikt te maken voor de vervaardiging

ging van kledingstukken. In het Medanse, waar een aetherische oliefabriek kon worden geopend, uitgerust met moderne machines en geleid door technisch-kundig personeel. In het Kuduse, waar wordt gestreefd naar mechanisatie van de textielindustrie. En in Palembang, waar de bouw wordt voorbereid van een grote nationale fabriek van autobanden.

De uitbreiding van het handelsverkeer met het buitenland werd tot slot ingeluid met het nieuwe handelsverdrag met Australië, dat op een bredere basis dan het vorige was opgezet.